

Gazette van Iseghem

INSCHRIJVINGSPRIJS :

Voor een jaar 3,25
Voor 6 maanden 1,75
Voor 3 maanden 1,00

Voorop te betalen.
Men schrijft in bij den
Drukker-Uitgever

J. DE BUSSCHERE-BONTE

opvolger van J. DOOMS

Rousselaerstraat
en in alle Postkantoren.

Verschijnende

Elken Zaterdag.

BEKENDMAKINGEN :

0,15 c. den regel.

Rechterlijke aankondigingen :

0,50 cent. id.

Aanbevelingen 0,25 c. id.

Een uittreksel der Affichen bij den drukker van dit blad gedrukt, wordt onvergeld tweemaal in de Gazette overgenomen.

GODSDIENST, MOEDERTAAL, VADERLAND

MOORD te Serajevo op den kroonprins van Oostenrijk en zijne gemalin de hertogin van Hohenberg.

Verleden Zondag werden er te Serajevo, de hoofdstad van Bosniën, twee aanslagen gepleegd op den kroonprins van Oostenrijk, aartshertog Frans-Ferdinand, en op zijn echtgenote, hertogin van Hohenberg. De eerste aanslag met eene bom mislukte; de tweede aanslag, met een revolver, gelukte. Den Aartshertog en hertogin werden in hunnen automobiel getroffen, en gaven een goed kwartier later den geest.

Van de jaren waren het de Oostenrijksche groote manoeuvres in Bosniën en Herzegovina, de oud-turksche gewesten, en die over eenige jaren, in overeenkomst met Turkije, bij Oostenrijk werden ingelijfd.

Overal waren den kroonprins, de hertogin en hun gevolg, door het volk op de geestdriftigste wijze ontvangen geworden, en waren over hunne reize zeer tevreden.

Eens naar Serajevo. De bom.

De groote manoeuvres, gehouden in 't omliggende van Serajevo, lagen voor een paar dagen stil. Nu zondag, gingen kroonprins en zijne vrouw met hun gevolg eens een bezoek doen naar de stad Serajevo, eene versterkte plaats wat langs de kant van Serviën, en 't is van daar dat zij niet levende zouden weêrkeeren.

Groothertog Ferdinand, zijne vrouw en de personen van hun gevolg, trokken te Serajevo in automobiel naar het stadhuus. Er was veel volk in de straten, zooals men 't wel bedenken kan; men groette en juichte en niemand die aan 't minste voorval dacht. De vorstelijke personen waren wel te moede en groetten alom.

Het was geen officieel bezoek; 't was er een zoo binst dat de manoeuvres stille lagen; maar toch zou er ten stadhuize eene ontvangste zijn.

Daar wordt al met eens eene bombe gegooid naar het hertogelijk paar. Frans-Ferdinand ziet het, en door eenen forsken slag wijkt hij de bombe af. Hij en zijne vrouw zijn ongedeerd; maar de bombe valt onder den auto die het prinselijk rijtuig volgde, en springt.

't Geeft een geheelen slag als de bombe springt, en twee der personen die in het rijtuig zaten, werden gekwetst, doch niet erg, zoo zeggen de maren. Het waren de stafofficieren graaf Boos-Waldeck, en luitenant-kolonel Merizzi. Onder het publiek, dat in de straten stond, werden ook een tiental personen getroffen door scherven en brokken; doch ook de wonden van deze lieden zijn niet doodlijk.

De dader werd terstond aangehouden; het was een letterzetter van Trebije, Gabrinovich bij name.

Naar het Stadhuis.

Toch reed de prinselijke stoet voort naar het stadhuus. Enige van de gekwetsten werden evenwel naar het hospitaal gedaan. De hertog, zijne vrouw en hun gevolg, werden stormachtig toegejuicht. Trouwens de lieden van Serajevo wilden daardoor hunne vreugde betuigen, omdat de snooden aanslag was mislukt.

Op het stadhuus hield de burgemeester eene passende aanspraak, gelijk dat al gaat, en hij zei de vreugde der bewoners voor het vorstelijk bezoek; en de trouwe der lieden van Bosniën aan den keizer-koning, den ouden Frans-Joseph. Groothertog Ferdinand antwoordde, en hij bracht het te pas, dat men daar op zijn leven en op dat der hertogin was uitgeweest.

Men deed daarna eens een kijkje rond het stadhuus van Serajevo, een nog al merkwaardig gebouw; doch men kan wel denken dat dit bezoek alsoo maar gedaan werd voor de mode, en als 't ware om de ontroering te verbergen. Men zag genoeg dat de groothertog was aangedaan; doch hij deed al wat doenlijk was om kalm en bedaard te blijven.

Naar het hospitaal. De schoten.

Van het stadhuus, reden kroonprins, de hertogin en hun gevolg naar het hospitaal, om eens de gekwetsten te gaan bezoeken en naar hunnen toestand te vernemen. Het moest zoo zijn. De ontsnapten moesten een bezoek van belangstelling afleggen bij de getroffen.

Serajevo is eene stad van een 55.000 inwoners. Men zegt er niet bij, of het hospitaal verre van 't stadhuus afgelegen is. In alle geval, de stoet was nog slechts korte minuten op weg, te midden eene dichte menigte, of twee schoten knalden. Men was alsdan gekomen aan het uiteinde der Rudolfstraat.

De revolver moet een vreeselijk wapen geweest zijn: aartshertog Ferdinand werd getroffen in den halsader; de hertogin gerocht van haar zelve en viel op de knieën van den aartshertog. De kroonprins gerocht ook heel spoedig van zijn zelve; want hij was vreeselijk gewond.

Volgens sommige tijdingen, zijn er verscheidene schoten gelost geworden. De dader is zekere Prinzip, een jonge student, en die van Belgrado naar Serajevo zou gekomen zijn. Hij werd dadelijk gegrepen.

In den Konak. Twee lijken.

Men kan zich verbeelden welk een tooneel het daar was, onder die eerst verschrikte, alsdan woedende menigte!.. En toen de lieden van den hofstoet, hoe deze gesteld waren, zij en de stedelijke overheden!.. Trouwens twee personen van het prinselijk gevolg waren ook gekwetst, graaf van Deck en een stafofficier.

Haastig en zeere reden de autos naar den Konak (paleis) Er werd om doktors gestormd; de verzwaring was ten toppe; de geneesheeren kwamen aangelopen, maar te late: de aartshertog en hertogin alle twee, hadden reeds den laatsten adem uitgeblazen!..

Men was ook gauw en zeere om den naastbijzijnden priester geloopt. Het was de provinciaal der Franciscanen die eerst bij was, en deze diende aan beide stervenden de laatste HH. Sacramenten toe. Kort daarop gaven zij den geest.

Te Serajevo hadden de overheden letterlijk het hoofd verloren. Welk eene gebeurtenis in hunne stad! Twee aanslagen, twee dooden, en nog wel den kroonprins en zijne gemalin van het rijk der Habsburgers!.. Wat zij al deden, wat zij al bevelen gaven!.. Ook de menigte was verslegen en als verstomd; trouwens de lieden van Serajevo meenden het wel met den aartshertog, en zij waren over diens bezoek zeer verrukt en tevreden. En nu was in hunne stad het allerwreedste gebeurd, een tooneel welk aan de moord van koning Carlos van Portugal en diens oudsten zoon deed denken.

De beide daders.

De dader van den mislukten bomaanslag, de letterzetter Gabrinovich Nedeljko, is een kerel van 21 jaar oud. Binst zijne ondervraging was hij zeer schaamteloos. Hij zegt dat hij geene medeplichtigen heeft. Sefens na den aanslag, was hij in de riviere Miljarka gesprongen, om alzoo te ontvluchten. Hij werd er even wel uitgehaald en in de handen der politie geleverd.

De moordenaar die met den revolver wrocht en aartshertog en hertogin doode, Grezillo Prinzip, is 19 jaar oud. Ook deze heeft verklaard dat hij hoognaam geene medeplichtigen heeft.

Op eenige stappen van den tweeden aanslag, heeft men eene tweede bom gevonden, welke niet benuttigd was geworden. Men veronderstelt dat deze bom weggevoerd werd, omdat den tweeden aanslag gelukt was. Anders zou men « bom drij » ook wel gebezigd hebben.

De moordenaars zeggen dat zij geene medeplichtigen hebben, terwijl alles erop wijst, dat er een vertakt komplot bestond. Bovendien, het komplot dat moet bestaan hebben schijnt een zeer erg te zijn. Moest den toelag uitkomen, 't is wel te peizen dat wij aardig zouden horken en groote oogen open zetten!..

Bij den keizer te Weenen.

Keizer Frans-Joseph was nog maar van daags te voren op zijn zomervlucht te Ischl. Daar ging de 85jarige vorst volle herstel zoeken van zijne laatste ziekte.

Zondag dan, tegen den avond, heeft men den keizer, zoo voorzichtig mogelijk, de wete gedaan van het vreeselijk drama welk te Serajevo was gebeurd.

De keizer barst in snikken los en viel in zijnen zetel: « Verschrikkelijk, riep hij uit, 't is verschrikkelijk!.. » Op deze aarde zal mij niets gespaard zijn geworden! »

Als de eerste aandoening een weinig voorbij was, gaf Frans-Joseph bevel, dat men maandag voornoen alles zou gereed doen om weêr naar Weenen te trekken.

Te Weenen was den indruk onzeggelijk als men de moord op den erfprins en diens vrouwe vernam. Ware de aarde aan 't beven gegaan, de Weeners zouden niet feller geslegen en meer ontsteld zijn geweest. Alle vermakelijkheden werden gestaakt. Den aartshertog Karel-Albert was in de keizerlijke loge op het vliegplein. Bij het vernemen van de vreeselijke mare trok hij er dadelijk van door. Alle vliegerij staakte.

In geheel het land, heeft de dubbele moord eene onzeggelijke verslagenheid tewege gebracht.

Samenzweering.

De moordenaar die de bom wierp en deze die het moordend schot gaf, zeggen alle twee dat zij geene medeplichtigen hebben. Dit moest schaamteloos gelogen zijn. Op eenen zelfden dag, in eene zelfde stad, bij eene zelfde omstandigheid twee aanslagen, en van malkaar niet weten, zij die dat beweerden, ehwel, zij houden de menschen voor den aap. En dan nog wel een tweeden aanslag, na eenen eersten die mislukt!..

De moordenaars waren in betrek met Belgrado, de hoofdstad van Serviën. Het wil nu dat Servie fel geheten is op Oostenrijk, welk een schuiverke gesteken heeft voor de Servische plannen van na den laatsten oorlog, om maar groot, ja soorte van grootmacht te worden.

Is het uit Servische dweepzucht dat de moordenaars gehandeld hebben? De vrage kan niet duidelijk beantwoord worden. Maar Belgrado is toch wel de stad der moordenaars. Werden daar in 1903, koning Alexander en de koningin Draga niet vermoord door Servische officiers zelve, die moesten waken over de veiligheid der vorsten welke zij vreeselijk omhals brachten?..

Een komplot moet het zijn; een politiek komplot ziet het er uit, en dingen zijn voorgegaan, en dingen moeten volgen, die alleszins zeer ernstig doen denken....

Aartshertog Frans-Ferdinand. Kroonprins.

Aartshertog Frans-Ferdinand is zoon van 's keizers broeder. Hij is een vijftiger, of daaromtrent. Hij is gehuwd met eene vrouw uit den hoogsten adel, maar toch niet van koninklijken bloede, gravin Chotek. De keizer stemde in het huwelijk toe; maar den aartshertog moest, voor zijne kinderen, verzaken aan het recht van eens den troon van Oostenrijk te beklimmen.

De oude keizer was den aartshertog zeer genegen; ook dezee vrouw eerde en beminde hij, om hare edele en verhevene hoedanigheden. Hij verleende haar bovendien den titel van « hertogin van Hohenberg », met de benaming van « Koninklijke Hoogheid ». Maar de keizerskroon van Oostenrijk, konden de kinderen van den aartshertog en diens vrouw niet erven; alzoo willen het de oude en strenge wetten en gebruiken van het Oostenrijksch hof.

Eerst was kroonprins en troonopvolger, 's keizers eigen zoon aartshertog Rudolf, die trouwde met prinses Stephanie van België, maar die zijn leven liet in het geheimzinnig drama van Meyerling.

De tweede troonopvolger, was de nu vermoorde Frans-Ferdinand, zoon van 's keizers broeder Charles-Louis. Deze had ook twee dochters: Maria-Hanoniata, die kloosterlinge werd, en Elisabeth, die in 1903 trouwde met Alois, prinse van Lichtenstein.

Keizer Frans-Joseph heeft nog twee neven, zonen van zijnen broeder aartshertog Otto, die in 1906 stierf. Een neef, Charles-Frans-Ferdinand, is getrouwd met prinses Zita van Parma, en nu 27 jaar oud. Het is deze die nu kroonprins van Oostenrijk zou moeten zijn. Diens broeder Maximiliaan, is verscheidene jaren jonger dan hij.

De vermoorde groothertog.

Groothertog Frans-Ferdinand, was voor Oostenrijk een hervormer, en die veel dingen welke krom geworden waren, weer recht zette. De keizer liet hem, sedert eenige jaren, een groot deel in 't bestuur van het rijk. Hij was eene taale werker, de man van één stuk, een man ook van wilskracht en durvendheid. Den aartshertog schafte misbruiken af daar waar zij waren ingeslopen, ook onder de grootten van den lande, en daarom werd hij nog al door eenigen weêrzien. Sedert dat hij deel nam aan het bestuur, was Oostenrijk reeds merkkelijk in kracht en aanzien gestegen. Hij legde er zich voornamelijk op toe, om de verschillende rassen waaruit Oostenrijk bestaat, nader tot elkander te brengen.

De vermoorde aartshertog was ook een christen rondweg en dweersdoor, en die met zijne overtuiging maar vierkante vooruit kwam. 't Was hij die zei, « dat de beschaving en de vooruitgang van « een land, op den godsdienst moeten gegrondvest « zijn. » Het was ook deze toekomstige keizer, die verklaarde « dat het katholieke onderwijs eene « allereerste en allergrootste noodzakelijkheid was. » Ook voor de katholieke drukkers, was Frans-Ferdinand bezorgd, en het groote katholieke blad *Reichspost*, van Weenen, stond naar iedereens wete onder zijne bescherming.

Zoo een man is daar in eens weggeslingerd, en hoe het nu met den grijzen keizer en met Oostenrijk zal vergaan, dat is voorzeker eene vrage van belang.

De vermoorde aartshertogin

Sophie gravinne van Chotek, en hertogin van Hohenberg geworden, was eene begaafde, minzame vrouwe, en die in het keizerlijk hof bij allen in eer en achtung stond.

Het nieuws van den aanslag, zal voorzeker te Blanckenberghen en te Brugge met veel verslagenheid vernomen zijn geworden. Nog verleden jaar, hebben de prins en de prinses eene geheele pooze met hunne familie te Blanckenberghen verbleven, en meermaals trokken zij eens naar Brugge, alwaar zij de monumenten der stad bezochten en ook al aankopen deden.

Aartshertog Frans-Ferdinand en hertogin Sophie, ze waren het gelukkig paar, malkander binnend en steunend, leidend een eenvoudig en familiaal leven. Het waren ook twee ware, vrome, overtuigde christenen en die aan iedereen tot voorbeeld strekten.

De erfprins en de hertogin kwamen ook van tijd tot tijd eens naar Brussel; trouwens Frans-Ferdinand heeft eene zuster die kloosterlinge is in een klooster der Brüsselsche voorstad Ueule.

Verscheidene bijzonderheden

Uit Serajevo wordt gemeld, dat alles in eene gauwte is gegaan. De Rudolfstraat, daar waar den aanslag gebeurde, is er maar nauwe; er was veel volk; de automobiels vertraagden, en de moordenaar

schoot verscheidene schoten. Hij kon vuren van tamelijk dichte. Prinzip had, daar ter plaatse, al eenigen tijd naar de komste van den prinselijken auto staan wachten.

Hoe erfprins en hertogin nu alle twee alzoo doodelijk getroffen werden!.. De prinses heeft geen woord meer gezegd. De prins moet nog gezegd hebben: « Sophie, zorg wel voor onze kinders. » De autos rolden in haaste naar het Konak; de doktors stormden bij; al te late: de gekwetsten waren nauwelijks een pooze binnen, of zij gaven den laatsten snik. De kroonprins stierf eerst; de prinses overleed korte stonden daarna.

Cabrinovitch, die den eersten aanslag pleegde, zegt dat hij de bom ontvangen heeft van eenen anarchist uit Belgrado, « maar welken hij nooit zal noemen. »

De aartshertog met vrouw en gevolg, moest weêrkeeren langs Bistrich. Nu wel, langs den spoorweg, tuschen Serajevo en Bistrich, heeft men verscheidene bommen gevonden. Dus mislukte het te Serajevo, de aanslagen moesten langst de spoorlijn hergaan worden.

Te Serajevo heeft men huiszoekingen gedaan bij alle eenigzins verdachte personen, en er werden nog al veel aanhoudingen gedaan. De bommewerper moet verklaard hebben een werkzaam anarchist te zijn.

De soldaten uit het garnizoen van Serajevo, die aan de manoeuvres deel namen zijn weêr naar de stad getrokken, tegen wie weet wat er gebeuren mag.

Anti-Servische betoogingen.

Uit Serajevo aan het *Berliner Tageblatt* :

« In de stad hebben geweldige betoogingen plaats gehad tegen Serviën en Serviërs. Van een Servisch hotel, werden al de ruiten uitgeworpen. « De betoogers zijn vooral jonge Croaten en Duitschers. Ook het *Hôtel de l'Europe*, door eenen « Serviër gehouden, werd aangevallen en fel beschadigd. »

« De betoogers trekken in benden rond, zingen « nationale liederen, roepen van « leve Frans- « Joseph, leve Oostenrijk, weg met Serviën, » « en betoogen al luider en krachtiger. In de Servische « scholen werden de ruiten ingegooid; Servische « handelshuizen werden te keere gegaan; 't is al « tegen Serviën, en met geweld. »

« De *Reichspost*, het dagblad van den kroon- « prins, schrijft eenen geweldigen artikel tegen « Serviën, en de gepleegden aanslag wordt « eene « uitdaging » genoemd. Serajevo is in staat van « beleg verklaard. »

Habsburg en d'Este

Doordien de keizer Frans-Joseph geenen rechtstreekschen opvolger heeft, zoo gaat de Oostenrijksche kroon overgaan tot dien tak der Habsburgers welke ook *d'Este* genoemd wordt.

Het is de oudste der zonen van 's keizers neef Otto, prins Karel-Frans-Joseph, die kroonprins van Oostenrijk wordt. Deze prins werd geboren in 1887. Deze was dus de neve van den vermoorden kroonprins; en is kleinneve des keizers. De vader van den kroonprins, was getrouwd met de zuster van den regeerenden koning van Saxen, van wien hij dan ook de neef is.

Deze prins heeft eene opvoeding ontvangen alleszins om hem tot het regeeren voor te bereiden, doordien het waarschijnlijk was dat hij nog kroonprins van Oostenrijk zou worden. Dat het zoo gauwe zou gebeuren niemand die daaraan dacht. De kroonprins nu, is getrouwd met prinses Zita, van Parma.

De tak d'Este, van het Huis van Habsburg, bezit oneindige rijkdommen. Deze fortuin is afkomstig van de oude hertogen van Modena. De naam *d'Este* komt nu toe aan aartshertog Karel-Franz, de nieuwe troonopvolger, en die dan ook de fortuin der d'Esten moet erven.

De vrouwe van den nieuwen troonopvolger, prinses Zita van Bourbon-Parma, stamt in rechte lijn af van Karel X, koning van Frankrijk.

Latere echos

Als keizer Frans-Joseph maandag achternoe te Weenen weêrkeerde, was de toeloop van volk oneindig, en de toejuichingen waren zoo geweldig, dat zij als eene uitdaginge waren tegen alwie den keizer mocht willen deeren.

Paus Pius X, heeft eerst aan keizer Frans-Joseph eenen telegram van deelneming gezonden; daarna heeft hij hem eenen eigenhandigen brief geschreven.

Alle vorsten en regeeringen van de wereld, hebben hunne diepste deelneming aan Frans-Joseph uitgedrukt over den aanslag. De dag der begraving is nog niet gesteld. De lijken zijn gebalsemd en nog te Serajevo. Men verzekert dat keizer Willem van Duitschland de begraving zal bijwonen. De keizer was met den vermoorden kroonprins zeer bevriend.

Het is nog niet voorzien welke de politieke gevolgen van de dubbele moord zullen zijn. Voor den Drijbond, is de dood van Frans-Ferdinand een zware slag. Hij was een felle officier, die wist wat legers en strijd zijn; toch was hij ook zeer vredelievend.

Wegens den aanslag, is voorzeker het laatste woord nog niet gezegd; want 't ziet er alleszins uit, alsof er nog een en ander achter de gordijne zit.

Van ter laatste ure

De aartshertog en de personen van zijn gevolg, waren vermaand geworden « dat het in Bosniën op te passen was. » Zij hadden de noodige voorzorgen niet genomen.

Het zou schijnen dat men geheel de doening der samenzwering vast heeft. De bommewerper Gabri-novitch, was nog maar sedert vier weken uit Belgrado te Serajevo weergekeerd. Hij was zeer geweldig ten voordeele van de Serviërs en van hunne zaak.

De doodschietter Prinzip werd, na zijne daad, eerst vaste gepakt door twee officiers. Hij zei een vijand te zijn van het keizerlijk-koninkrijk Huis van Oostenrijk. Hij is een jonge kerel, die te Belgrado verscheidene leergangen in het lyceum gevolgd heeft.

Als eene bijzonderheid wordt erop gewezen, dat het blad *Novosti*, van Belgrado, in zijnen nummer van den donderdag te voren schreef: « Dat de kroonprins maar Bosniën en Herzegovina aandachtig aankijkt; want het is de laatste keer dat hij « de occasie heeft. »

Te Weenen is men nog al gekant tegen de gouverneur van Bosniën. Na den eersten aanslag, wilde de hertogin, die fel ontsteld was, volstrekt van geen verder rijden meer hooren. De gouverneur Potioreh verzekerde haar stellig dat er niets meer te vrezen was.

In diplomatieke kringen, vreest men dat de moord eenen politieke weerslag kan hebben, ten eersten, op de betrekkingen tusschen Servië en Oostenrijk; — ten tweeden, op de binnenlandsche houding van Oostenrijk jegens de Slaven (Serbiërs); — ten derden, in Bosnië kunnen er wanorders door ontstaan; — te vierden, Servië zal zich meer en meer bij Rusland aansluiten; — ten vijfden, de Italiaansche politieke zal erbij winnen; want de aartshertog was fel tegen Italië gekant; — te zesden, voor den eigen staat Albanië, kan het gebeurde noodlottig wezen.

Hoe aan ophefmakende kinemafilms geraakt?

Sedert eenigen tijd is de kinematograaf zoodanig in den smaak van het volk gevallen, dat men geene stad, en in de stad geene wijk aantreft, waar niet minstens eene kinema-zaal aangetroffen wordt. Wat men daarbij niet nagaat, is hoeveel geduld, hoeveel moeite en inspanning zekere films kosten moeten. Het volk vraagt niets meer dan dat de voorstelling, zoo hedendaagsch mogelijk weze; wanneer er iets merkwaardigs plaats grijpt, moet reeds denzelfden avond het feit door de bevende stralen op het verlichte doek geteekend worden. En ziedaar eene moeilijkheid, die op eerste zicht onoverkomelijk schijnt, wanneer het gebeurde in een vreemd land toegaat.

Om daarvan een voorbeeld te geven, zullen we de kroning van den koning van Engeland aanstippen. Zoo niet denzelfden avond de Parijzenaars wisten met welke zakdoeken de Engelschen hunnen koning toejuichten, was kinematograaf zijnen goeden naam verloren.

Zoodus, daags voor de plechtigheid komt een man, voorzien van een opname toestel, het veld verkennen. Hij moet, ter keuze zijner stellingsplaats, rekening houden van de meest voordeelige belichting van de plaats waar de geestdrift op haar hoogste punt zal zijn, van de manier waarop hij gemakkelijkt met zijn toestel uit het volk geraakt, enz. De dag der kroning is daar. Reeds van vroeg in den morgen komt de fotograaf zij e uitgekozene plaats innemen. Hij zet zijn toestel in malkeer, ziet het nauwkeurig na, voorziet het overvloedig van de stof die film worden moet, en wacht dan de omstandigheden af.

't Slaat negen uren. De stoet neemt aanvang. Gedurende de opname geschiedt alles zonder haast, stelselmatig, volgens de regelen om eenen goeden film te bekomen: het toestel, goed aan zijnen voet gehecht, wordt gericht; het handvat wordt langzaam rondgedraaid, met eene middelbare snelheid van tweemaal per second; zoodoende bekomt men 16 beelden per second. Op elken meter filmvel worden 52 beeldjes gedrukt, hetgeen voor eenen duur van een kwart uur 12.500 beeldjes maakt; eens de avond gekomen, zal de bewerkte film wederom afloopen; de 12.500 beeldjes, een voor een op het doek geworpen, loopen door malkander en veroorzaken de beweging, die elke andere fotografie derven moet.

Evenwel, hier komen de laatste paarden van den stoet aan; de ceremonie loopt ten einde; nu zal er snel moeten gewerkt worden. De opnemer werpt het kasje met het ingedrukte filmvel over de koorden die het volk tegenhouden. Een helper, die den stoet gevolgd heeft, vat het in zijne handen, springt in een automobiel, die slechts daarop wachtte, om met de snelheid van eenen pijl naar Dover te bollen. Daar springt de helper in eenen boot, voor de gelegenheid gehuurd ontwikkelt zijnen film in eene kabien, als donkere kamer ingericht, valt te Kales in eenen snelreiter binnen die oogenblikkelijk naar Parijs stroomt; daar worden de positieve films afgetrokken. Om negen ure 's avonds, zien de toeschouwers in verschillende Parijsche cinemas den geheelen stoet, misschien beter dan sommige Engelschen die op de laatste rij stonden.

Is er dan van te verschieten, dat onze belgische firmas reeds 's avonds zekere feiten weergeven, die in den dag te Brussel of omstreken hebben plaats gehad?

Wat snelheid aangaat, dat komt vanzelfs door de praktijk. Evenwel soms wordt er wat anders vereischt: koelbloedigheid en tegenwoordigheid van geest. Zoo bijvoorbeeld: In December 1900 vlogen Laffont en Paula boven het vliegveld waar ze zich gewoonlijk oefenden. Fotografen en kinema-opnemers volgden vertrek, vlucht en aankomst. Plots geschiedt er iets verschrikkelijks: de lieve vogel van daeven verliest eenen vleugel, en stort als over kop te pletter op den grond. Slechts eenige seconden had het drama geduurd. De getuigen stonden aan den grond genagel. Evenwel, daar, onwrikbaar, achter zijn toestel rond: stond de phonograaf koelbloedig, denkt hij slechts aan den bijval dien zijne firma genieten moet.

Hadde onze man zich in gevaarlijken toestand bevonden, zeker ware hij even koelbloedig gebleven. soms zetten opnemers hun leven op het spel om eenen ophefmakenden film te bekomen.

Toen te Choisy le-Roi de tragische bende, Bonnot en zijne makkers, belegerd werd, zagen de toeschouwers plots tot hunne groote verwondering, midden in tusschen belegeraars en belegerden, een cinematograaf opdagen die, met eene bewonderens-

waardige tegenwoordigheid van geest langzaam maar zeker zijn toestel op de belegerden richtte en zijne opname verzorgde. Achter hem bevond zich een muur, van waarchter soldaten en politie-agenten zonder verpoosen op het noodlottige huis schoten, en voor hem zag hij de bandieten, die onophoudelijk hunne wapens afvuurden. Denselfden avond, kwam alles wederom op het doek.

Toen over twee jaren te Parijs, in de Bolivarstraat, eene fabriek afbrandde, was er eene plaats bijzonder geschikt om den afloop van den brand te volgen. Nu, het ongeluk wilde, dat die plaats een dak was, reeds door de vlammen ondermijnd. evenwel eene koene opnemer nam ze oogenblikkelijk in, na eenige minuten begonnen de balken te kraken; het dak wijk, evenwel, de opnemer blijft koelbloedig draagen; plots valt het dak in; de opnemer met zijn toestel komen er heelhuis van af, en denselfden avond reeds, zag het publiek den brand op het doek verschijnen.

Zoowel als koelbloedigheid en snelheid heeft de opnemer ook geduld en volharding nodig. Waar het ook zij, moet hij zich daarheen begeven waar iets te zien valt dat de moeite waard is. Wat moet het niet zijn, wanneer een opnemer alpenregementen volgen moet; met dat gewicht van zijn toestel en dat van den film, die soms zeer zwaar weegt, moet hij zich op de gevaarlijkste hellingen begeven.

Wat moet dan den prijs wel worden van zulke films, en toch is hij niet zeer hoog wanneer men hem vergelijkt met dien van opgenomen reizen. Zoo bijvoorbeeld naar Spitsberg reizen, de witte berenjacht opnemen, ofwel Midden Afrika doorloopen, om de groote wilde dieren op het doek te doen verschijnen, ziedaar reeds wat zoo gemakkelijk niet meer is. Er dienen dan echte verkenningstochten ingericht. Over een jaar, werd in vele kinemazalen een film gegeven, waarin men de beren, zeehonden, de vetganzen zien kon, spelend op het onmetelijke ijsstapelt? Daartoe had men eenen boot moeten huren, eenen troep van tien personen aanwerven, zonder de bemanning mede te rekenen; dan dertig honden moeten koopen, voeden en onderhouden, en eindelijk zich van sleden en kampmaterieel moeten voorzien. De reis duurde niet minder dan twee maanden, en zes duizend meter bruikbare film werden medegebracht.

Wat kolossale sommen worden er dan soms uitgegeven aan groote artisten, en dat zeer dikwijls om zedenbedervende stukken te kunnen op het doek brengen. Want, zeker is de kinematograaf leerzaam en nuttig, doch soms is hij gevaarlijk. En dat wederom hebben zekere menschevriende personen ingezien, en ze hebben zalen ingericht, waar iedereen mag komen, waar nog voor pogen, noch voor ooren verderf gezaaid wordt. En die kinematografen zijn goed, en zelfs durf ik zeggen, dat ze opvoeden. En dan ook dient de kinema, zooals hier op aarde dienen moet tot medere eer en glorie van God.

Westvlaamsch en Nederlandsch.

Sommige Vlamingen denken dat wij bij de Hollanders ter school moeten gaan om beschaafd te leeren spreken, alhoewel algemeen Nederlandsch zooals wij het ons voorstellen en in zekere omstandigheden trachten te spreken, de *modertaal* van geen en enkelen Hollander is.

De Vlaming die met Hollanders omgaat is niettemin dadelijk getroffen; door de zuivere taal welke men hem toesprekt maar laat de Hollanders eens onder elkander praten, dan krijgt dialekt ofte gewestspraak terug de bovenhand.

Het Westhollandsch 't is te zeggen de taal van Haarlem, Leiden, den Haag, Delft, Schiedam, Rotterdam en omstreken, staat dichtst het algemeen Nederlandsch en om maar enkele vergelijkingen te maken tusschen de slechte uitspraak van zekere woorden in den Haag en de goede uitspraak dierzelfde woorden in Kortrijk bijvoorbeeld, waar het westvlaamsch dialekt wordt gesproken, zal het volgende volstaan:

Haagsche tongval,	te Kortrijk,	Alg. Nederl.
Baiter,	Beter,	Beter.
Motte,	Moeten,	Moeten.
Verbeelde,	Verbeelden,	Verbeelden.
Vail,	Veel,	Veel.
Taigenswaardig,	Tegenwoordig,	Tegenwoordig.
Owe man,	Oude man,	Oude man.
Mainaine,	Meenemen,	Meenemen.
Auver,	Over,	Over.

Deze voorbeelden zijn getrokken uit den Haagschen tongval en de spraak van Kortrijk, waar deze overeenkomt met Alg. Nederlandsch, om te bewijzen dat er overal kaf onder 't koren zit en er overal te ziften valt zoowel bij Noord- als bij Zuid-Nederlanders.

Hoe komt het nu dat de Noordnederlanders, alhoewel het dialekt even welig bij hen als bij ons tiert, nevens het dialekt het Algemeen Nederlandsch zoo goed machtig zijn?

Welnu, het is sedert de verbetering van het lager onderwijs in 't jaar 1857, dat er in Holland eenheid in de taal is ontstaan en dat ieder Hollander in de lagere school reeds, gelegenheid heeft gekregen de algemeene beschaafde uitspraak aan te leeren.

Wat is nu het Algemeen Beschaafd? Niets anders als de boekentaal of geschreven taal zuiver uitgesproken.

En wat is zuivere uitspraak van het Algemeen Beschaafd? De uitspraak welke door de algemeenheid der Nederlanders als beschaafd wordt aangenomen, dus conventie uitspraak.

Er valt des niet te schermen zooals de Westvlamingen het zoo graag doen (vroeger toeh meer als nu) voor hunne scherp- of zachtlange *o* of *e*, zelfs indien er eene verwarring kon ontstaan tusschen « *kolen, du charbon* » en « *kolen of koolen, des choux* »; nog zelfs voor het behoud der aloude *i*, uitspraak waar Alg. Nederlandsch *ij*, eischt (*gy, hij, wij*.) nog voor de uitspraak *u* in *buten* (*buuten*), *huus* (*huis*).

De meerderheid der beschaafde Nederlanders heeft beslist en de Westvlamingen moeten buigen, alhoewel zij de oudste uitspraak bezitten, om eenheid in de taal te bekomen.

Enkele beweren dat er in alle omstandigheden Algemeen Nederlandsch dient gesproken te worden; laat ons liever beginnen met de wanklanken uit de verschillende dialecten te weeren; dat ten minsten kunnen wij allen, het vervaamscht onderwijs zal hier even als in Holland het overige mede brengen.

In Westvlaanderen vinden wij de meeste wanklanken bij de Bruggelingen en de Kortrijkzen: te Brugge hoort men van « *en beuze me gald* » en « *ba jo je* »; te Kortrijk is 't van « *hi e doo, te noar, jeik of talitalute* ».

Waarom is nu Fransch tusschen de beschaafte Vlamingen uit verschillende gewesten noodzakelijk de omringelstal gesproken?

Omdat alle deze Vlamingen hetzelfde boeken-fransch aangeleerd hebben en dus allen denzelfden franschen woordschat bezitten, terwijl woordschat en uitspraak der dialecten verschillen van streek tot streek.

Laat den Gentenaar met den Kortrijkzaan komen praten (de lagere standen uitgezonderd die alleen hunne gewestspraak kennen) en de samenspraak zal in 't Fransch gebouren en nochtans zullen veelal en Gentenaren en Kortrijkzen onder elkander hun vlaamsch dialekt gebruiken.

Laat een Kortrijkzaan (de lagere standen nogmaals uitgezonderd) eene Antwerpsche juffer huwen, de huistaal wordt fransch en de kinderen zullen bij voorkeur Fransch spreken!

Het onderwijs en het onderwijs alleen zal dezen treurigen toestand behelpen en de vlaamsche taal bij de Vlamingen, uit hare minderwaardigheid optillen.

Daarom is de Vervlaamsching van het onderwijs het hoofddoel der Vlaamsche beweging geworden en heeft van Cauwelaert eens mogen zeggen, dat hij alle de vlaamsche (*papier*) wetten zou opofferen, voor de *vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool*.

De twee paarden.

« Nog niet genoeg den looden ploeg getrokken door den zwaren grond? De zonne bijt geweldig fel en 'k jaag gelijk een hond! » Zoo steent een zweetend zwoegend paard, en vallens moe ziet smeekend naar zijn meester toe..... Zijn loome hoofddrukt voort de onvastigheid der aard.

Daar rinkelte een gespan voorbij, en 't blinktuig van 't gerij hoe 't blinkert in het zonnelicht! De lichte draver, vlam in 't oog en kop omhoog, heft knap en rap zijn frissche stap en golft zijn fiere maan.

Dit zicht houdt boer en ploeg een oogenblikje staan. 't Vermoede paard ziet op, bedenkt en schudt gekrenkt 'den kop:

« Al geldt mijn arbeid nog veel meer, een ander loopt in weelde en eer. Gewis, zoo klaagt het, of 'k ben mis, die pronker daar..... spreekt fransch. »

« Ju! » roept de boer in 't vlamsh en snokt aan 't zeel. En weer spant 't hijgend hors zijn leden in 't gareel.

Den wijze toont dit fabeldicht hoe alle Belgen zijn gelijk, gelijk, hoor-wel, voor recht en plicht in Belgisch vrije koninkrijk. RECHT.

Pieter Joseph De Ryckere.

In een onzer vorige nummers hebben wij over de aloude Isegheemsche familie der Vandewallen een woord gezegd, namentlijk over Jean Vandewalle-Verbeure (1751-1826) een der geleerdste burgers van zijnen tijd, die benevens zijn ambacht van smid, zich in zijne ledige uren met letterkunde bezig hield, lid was der Rhetorica van Isegheem en tot prins dezer gilde gekozen werd.

Een anderen Isegheenaar niet min verdienstelijk dan hem was Pieter Joseph De Ryckere zoon Rogerius Franciscus en van Anna Maria Buyse, Hij werd geboren den 16 Maart 1734, en was kleinzoon van Judocus De Ryckere-De Kimpe (1665 † 26 December 1731) van wien afstam onderander Judocus De Ryckere-Strobbe nalatende Eduard De Ryckere-Van Pouille, wienskinders zijn Juvf. Maria De Ryckere, Emma De Ryckere echtgenote M. Capuyens. MM. Eduard De Ryckere, August De Ryckere-Messiaen, Joseph De Ryckere-Christiaens.

Pieter Joseph De Ryckere verliet zijne geboorte stad om naar Rousselare te gaan wonen, alwaar hij 2 maal trouwde den 3 Mei 1763 en den 16 Nov. 1773 zijne eerste vrouw was Francisca Mahieu († 29 Aug. 1775) en zijne tweede Anna Clara Doom († 26 Aug. 1794). Hij won 6 kinders uit zijn eerste huwelijck en 9 uit zijn tweede.

Pieter Joseph De Ryckere oeffende het bedrijf uit van pottebakker, in zijn ledige uren legde hij zich toe op de letterkunde en maakte dichtstukjes en volksliederen. Geholpen door zijn vriend Caytan, die zijne liedjes op muziek zette, verwierf hij een aanzienlijken naam in Rousselare en omtrek.

In 1778 miek hij deel der Rousselarsche rederijkamer « De zeebare Herten » De Ryckers kenspreuk was:

« *Niemand rijker dan De Ryckere* »

Hij wierd tot Prins der gilde gekozen. Ter gelegenheid van zijn huwelijck (16 November 1778) vertoende de rederijkamer « De Zeebare Herten » een kluchtspel ter zijner eere den dag zijner trouwfeest. In het rekeningsboek dezer maatschappij vinden wij aangetekend als volgt:

Betaeld aan Pieter Deckmyl over levering van vleesch in het vertoonen der commedie ten dage van de trouwe van Sieur Pieter De Ryckere — 1,0,1.

Pieter Joseph De Ryckere overleed te Rousselare den 3 Juni 1802 — De maatschappij « De Zeebare Herten » verloos in hem een der ijverigste leden der rederijkamer, in welke gilde hij verschillende eere ambten had bekleed. Hij wierd te Rousselare plechtig begraven. De schrijver van een stuk *Weddom betiteld blz. 1 der verzaemeling der Rouw dichten op het afsterven van Sieur Pieter De Ryckere en Sieur Rolandus Hoornaert te Rousselare, bij Bezaert-Feys boekdrukker en verkoper bij de Kerk 1810 — 29 blz. in 1° maakt hem het volgende eere grafopschrift:*

Ik was van slijk gemaakt en met slijk won ik mijn brood (1)
Ik ben in slijk gegaan, o mensch! peyst op de dood!

Onder de menigvuldige dicht stukjes en liedjes door Pieter Joseph De Ryckere gemaakt vinden wij (Maerlant 2° aflevering blz. 92).

Lied van de Bien.

1.
'k Kwam laetst mael in een hof gegaen, Daar zag ik vele korven staen Met diekens zuiv'r en peur, van God, en de natuer Wonderlijck gezegend, Van diekens die met bloemekens zich voen, En honing zuigen zonder schae te doen; Een aller dierbaarste stof waervan men tot Gods lof, Het licht brandt in zijn hof.

2.
't Was in het midden van den dag, Wanneer ik al die bestjes zag, Die 't saem in vrede en min, Vrij vlogen uit en in, Buit halend en brengend. Ik nam intentie op hun neerstigheid, Ik zag de koning die met zorg en vlijt, Bestierde gansch het werk Helgeen hem maekte sterk En ik ging voord'r in 't perk.

3.
Ik zag daer al die korven rond, waarin dat ik een ledig vond, Geroofd en uitgejaegd. Waerom ik heb gevraagd Aen den bienhouder: Welk d'oorzaak was van hun bederfenis? Hij zeide: een korf die zonder koning is, om alles gae te slaen, vergaet en moet vergaen Zooals gij hier ziet staen.

4.
Daer dacht ik met mijn klein verstand: Dat gaet alzoo met rijk en land, Daer prins nog koning is. Het is maar al te wis Dat het gauw zal vallen; Want een stad of land van prins ontbloomt, Dat valt in onmagt en welhaest in nood, Vol haet, tijd en verschil, De koophandel staet stil, Elk volgt er zijnen wil.

5.
Een huis is haest geruineerd, Waar 't recht en het ontzag mankeert, Zoo gaet het in een land, 't Ontzag en het verstand Houden het in vrede. Voorwaer, mij dunkt dat is een hemelsch straf, Als God een land neemt zijn regeerders af; Het komt ook tot ruinen, Zooals wij aan de bien De klare preuve zien.

6.
En wil men zien gerusten tijd, Laet ons dan bannen haet en nijd En ook gehoorzaam zijn Aan Paus en Souverein, En die ons regeren, Opdat wij mogen zien ons vaderland Beklijven tot een allerbesten stand Door Gods voorzienigheid, En door het vlijt beleid Van zijne Majesteit.

7.
Hoe menig mael in dezen tijd, En wordt God niet vermaledijd? O droevig kristendom, Eertijds zoo vol rom Hoe zijt gij verduisterd? Niet van een Turk of Jode kwaed van faem, Ja christen in den schijn Maar die van binnen zijn Het herte vol venijn.

STADSNIEUWS

Het christen vlaamsch verbond heeft deze week een protest rondgestrooid tegen de walgijke aanhalingen in het socialistien strijdblad zondag laatst verschen en te Isegheem uitgegeeld.

Ieder eerlijk man moet daartegen opkomen en zulke propaganda ten strengste afkeuren. Sedert eenigen tijd hebben wij meermaals in sommige dag- en weekbladen, onder vorm van strijdenning allerlei lasterende aantijgingen en dubbelzinnige zinspelingen aangetroffen die de eer en faam van deftige lieden en gansche families kwetsen of besmeuren.

Dit is een schandig misbruik die door alle welkenkende menschen zoude moeten geschandvlekt en tegengewrocht worden.

In den gemeenteraad.

Verleden Maandag heeft de gemeenteraad in geheime zitting de abonnementsrol vast gesteld voor het jaar 1915.

Burgersbeweging.

Morgen Zondag worden te Deurnetwee vlaggen ingehuldigd. Op die inhuldiging zal Minister Paul Seghers aanwezig zijn, alsook verschillende volksvertegenwoordigers en Senators. Van die gelegenheid zal er gebruik gemaakt worden om aan den minister *eenvertoog af te geven, waarin de Burgerij hare beschermrechten eischt.*

Aan die betooging zal de *Middenstandsbond « DE KLEINE BURGER »* met al zijn groepen deel nemen en alzoo aan den minister de volksvertegenwoordigers, senators en de bevolking toonen dat de burgerij *bevust is van hare macht en den tijd uit is van wachten.*

Men verzoekt ons te melden dat M^r & Mme Maurice Meier chirurgijns tandmeesters specialisten te Kortrijk, 2, hoek der Moersceestraat, zullen afwezig zijn van 28 Juli tot 31 Augusti aanstaende.

West-Vlaamsch Melkerijenverbond

Aangesloten Melkerijen: Gheluwe, Hoogdele, Langemark (St-Paulus) Oedelem (Ver. Landbouwers), Pitthem, Reninghe Boter voor den insteek: De prijs der week is 2,90 fr. gezouten; 2,95 fr. ongezouten. Versche Boter: 2,90 fr. gezouten; 2,95 fr. ongezouten. per 5 of 10 kilos. Alle orders en briefwisselingen moeten ingezonden worden aan M. PAUL MOERMAN, landbouwer, Groenstraat, Rousselare.

STAD ISEGHEM

Op Zondag 5 Juli 1914

om 8 1/2 ure s'avonds
MUZIEKFEST
Op De GROOTE MARK
gegeven door de STADSFANFAREN

PROGRAMMA
EERSTE DEEL:
Le drapeau de la victoire, allegro GADENNE.
Elsa, ouverture MOURGUE.
Le grand Mongol, fantaisie MULOT.
Marguerite, polka pour Cornet A. CAMBRON.
TWEDE DEEL:
Eclair, mosaïque par BAUDONCK.
Serenata Espagnola, Bolero DEWIJNGAERD.
Diavolo air Varié, pour Sax Alto MULOT.

Burgerstand van Iseghem.

GEBOORTEN:

185. Petrus Vandommele, zv. Joseph en Florina Naert, Papestr. — 186. Godelieve Vanthournont, dv. Charles Louis en Celina Callens, Antoniusstr. — 187. André Bruyneel, zv. Henri en Hélène Vandewalle, Hondkensm. — 188. Rafaël Hoornaert, zv. Achille en Marie Demynck, Gentstr. — 189. Joseph D'hondt, zu. Camille en Marie Vanbesien, Ketelstr. — 190. Marguerite Labeeuw, dv. Leopold en Hélène Nonkel, Wijngaardstr. — 191. Georges Samyn, zv. Remi en Martha Biesbrouck, Sloore.

STERFGEVALLEN:

115. Valère Vanderhaeghe, 15 d. za. Alidor en Euphrasie Demeulenaere, Boschm. — 116. Aloys Claeys, 53 j. rondventer, echt. Eugénie Duthoi, Meenenstr. — 117. Aloys Vanneste, 4 m. zv. Carolus en Julia Valcke, Wijngaardstr. — 118. Hubert Callens, 9 m. zv. Bruno en Sylvie Deboef, Zevecote. — 119. Remi Verbrugge, handelsreiziger, 60 j. echt. Prudence Lahousse, Koornmarkt. — 120. Octavie Olivier, landbouwster, 48 j. dv. Louis en Seraphina Vansteenkiste, Sloore.

HUWELIJKEN:

54. Aloys Folens, werktuigmaker, 25 j. en Irma Deblanwe, corsetmaakster, 24 j.

SCHEEPVAART van ISEGHEM

Hypothèque in lading met suikerijboonen voor C. Gits. — *Vroom en Vrij en Verduldigheid*, met beurtgoed voor verscheidene. — *Drie Gebroeders*, met bloem voor H. Pattyn, en de gebroeders A. en E. Vandemoortele. — *Jozef* met kolen voor de gebroeders Eugène en Albert Verstraete. — *Leontine* met lijnzaad voor A. Dassonville, Lendelede. — *Marie* met kolen voor de W. A. Vandewalle. — *Leon-Marie* met cement en *Romeo* met kolen voor Fr. Décaligny, Emeighem. — *Emile* met kolen voor Joseph Seynaeve.

De personen die begeren mede te gaan met de belevaart naar S^e Godelieve van Ghistel **Op Zondag 12 Juli** aanstaande, aan half geld, zijn verzocht hun aan te geven in de herberg *Oud Amerika* tegen **Donderdag 9 Juli** aanstaande.

Belgische Hypotheekmaatschappij en SPAARKAS

Naamlooze Venootschap — Kapitaal 5.000.000 fr
Zetel te ANTWERPEN, n° 71 Kunstlei.

BEHERRAARD: MM. Baron Fredégand Cogels Voorzitter, Edonard Thys, Ondervoorzitter, Alphons Ullens de Schooten, Leon Van den Bosch, Henri-J. Engels.

COLLEGIE DER COMMISSARISSEN: MM. Jaen della Faille de Léverghem, Voorzitter, de Graaf Adrien de Borghgrave d'Altena, Leon Collinet-Plissart, Baron August Delbeke, Edouard Joly, de Graaf Oscar Le Grelle.

SPAARBOEKJES aan 3,60 %
RENTEBOEKJES OP NAAM aan 4 %
Grondblijfsaatsen aan 4 % vrij van taks

Leeningen op hypotheek — voorschotten op titels AGENTEN:

Ingelmunster M. Loncke-Dobbels, handelaar; Iseghem, J. De Busschere-Bonte; Meulebeke, A. Ryckaert, onderwijzer; Oost-Roosebeke, A. Vaande Voorde, Gemeente Secretaris; Rumbeke, B. Roose, kosten.

De Tering en haar Prooi

Zoals de tijger zijn prooi beloert, om op een onbewaakt oogenblik zich daarop te werpen, zoo beloert de Tering de beklagenswaardige lijdens aan borst- of longaandoening, asthama, bronchiet influenza pleuris, en bespringt hen onverwachts. Bedenkt, dat de tering de vreeselijkste en gevaarlijkste vijand van het volk is, welke jaarlijks meer slachtoffers ten grave sleept, als de moorddadigste oorlogsooit deden. Wanhoop niet, gij kunt genezen, gij kunt de tering voorkomen, en zelfs deze in den beginne genezen, als gij naar goeden raad luistert, als gij niet koppig zijt, als gij onmiddellijk de Abdijstroop Klooster Sancta Paul, gebruikt, het krachtigste geneesmiddel ter bestrijding van de tering, hetwelk alle borst-keel- en longaandoeningen, influenza, asthama, bronchiet, pleuris, slijm- en kinkhoest, de verwaarloosde verkoudheid en den hardnekkigsten hoest geneest. Vraag wien gij wilt, vriend of vijand, zij allen zullen U moeten bekennen dat de Abdijstroop Klooster Sancta Paul, overal wonderbare genezingen bewerkt. Leest de dankbrieven, welke wij dagelijks bekend maken. Zelden heeft de Abdijstroop iemand geschaad; integendeel heeft de Abdijstroop in de huiskamers der zieken meestal gezondheid en vreugde gebracht.

Flacon van 230 gr., fr. 2.25; van 550 gr., 4 fr. en van 1000 gr., 7 fr. Escht handteekening L. I. Akker, Rotterdam. Hoofd-depot voor België: O. De Beul, Antwerpen. Verkrijgbaar bij de apothekers: J. VERHAMME, Marktstraat en A. RODENBACH, Grootte Markt, Iseghem en in alle apotheken.

Studie van den Notaris
VANDE MOORTELE te Iseghem
Schoone en groote Venditie
van
GEZAAGDE HOUTWAREN
TE CACHTEN

Maandag 13 Juli 1914, om 1.30 ure (2 uren stipt) 's namiddags, ter herberg *Het Oud Gemeentehuis* bewoond door Cyriel Deleu, te Cachtmen, openbaarlijk verkoopen:

200 koopen populieren berd,
150 » » dun berd,
75 » » paneel en drie kwart,
50 » » » olmenhout: zes kwart 2 duim en 3 duim to » balken.

Al deze houtwaren zijn zeer dienstig en bijzonder geschikt voor timmerlieden, wagenmakers, stoel-draaiers en landbouwers.

Gewone voorwaarden en 3 maanden tijd van betaling

KANTOOR VAN DEN
Notaris LE CORBESIER te Iseghem.

Uit ter hand te koop:

1^e Een schoon woonhuis met stagie, achtergebouwd en koer kunnende dienen voor herberg, te Iseghem, Brugstraat.
2^e Een perceel erve, groot 199 vierkante meters, gelegen oost aan voormeld woonhuis.
Beide palende aan de koopwaren-lospplaats van den ijzerweg.

II
OPENBARE VERKOOPING
van een

WOONHUIS met HOVENIERHOF te OUCKENE, bij de Plaats.

De Notaris LE CORBESIER te Iseghem, zal overgaan tot de openbare verkoop van het volgende goed:

Een WOONHUIS, zijnde de noordkant eener tweewoonst, met afhankelijkheden en 6 aren 9 centiaren erve en hovenierland, staande en gelegen te Ouckene, noordwest bij de plaats; in het kadaster bekend sectie B, nummers 811^e en 812^e; palende oost den steenweg naar Rumbeke, zuid M. Henri Desmedt te Ouckene, west en noord M. Henri Ver-raes-Provoost te Ouckene; gebruikt door CYRIEL VLAMINCK, mits 120 frank 's jaars, vallende den 1 Oktober.

ZITTINGEN.

INSTEL op Woensdag 15 Juli 1914, in de *Belle Vue*, bewoond door Camille Scheideman,
OVERSLAG op Woensdag 29 Juli 1914, in de *Bonte Aoe*, bewoond door August Dewulf, beide te Iseghem, telkens om 3 ure des namiddags.
Een half ten honderd instelpenning.

III

OPENBARE VERKOOPING
van eene goede en schoone

HOFSTEDEN te CACHTEN, Sectie B.

KOOP 1. Hofplaats, Woonhuis, Ovenbur, Stalling Schuur, Suikereest, Boingaard en Hof.

KOOP 2. Eene partij Zaailand.

KOOP 3. Een Weide.

KOOPEN 4, 5, 6, 7, 8 en 9 Zaaillanden uitmakende de hofstede en landen groot 3 hectaren 96 aren en 10 centiaren, gebruikt door Henri Masschelein tot den 1 Oktober 1917 mits 800 fr. bij jare, boven de grondlasten en de premie van verzekering tegen brand. Boom en haagprijs 1000 fr. zie verder de plakbrieven.

INSTEL: Donderdag 30 Juli 1914

OVERSLAG: Donderdag 13 Augusti 1914

telkens om 2 ure namiddag te Cachtmen ter herberg bewoond door de Weduwe van LEO BEEUWSAERT-BUYSE steenweg naar Ardoye.

Een half ten honderd instelpenning.

Er zullen samenvoegingen toegestaan worden.

STUDIE VAN DEN

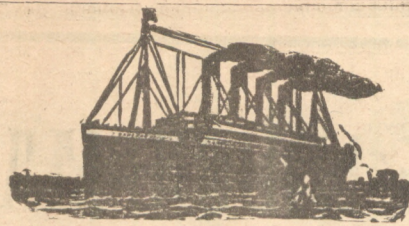
Notaris MEULDERS te Ingelmunster

Donderdag 9 Juli 1914 om 1 ure namiddag te Ingelmunster (Leestjen) ten hove gebruikt door M. D'hoore

VENDITIE VAN:

4 hectaren Rogge en 5 hectaren Haver verdeeld in koopen telkens gerieve.

6 maanden tijd van betaling mits goede borg.

Kaarten voor gelijk welke bestemming

IN

AMERIKA en CANADA

TE BEKOMEN BIJ

L. Van Gheenberghen en Amand Laridon

Groote Markt, ISEGHEM.

HUIS

RENÉ SCHOUPPE

Statiestraat, ISEGHEM.

Tentoonstelling der zomerartikels

Groot assortiment hemden, plastrons, pochettes, laatste nieuwigheden

Tango - hemden - reclaam

eenig fr. 4.95 eenig

Lange assortiment cravatten, laatste nieuwigheid

vanaf 0,95 centiemmen

Costuimen op maat eerste chic te beginnen aan 45 fr.

BEZIET DE UITSTALLINGEN

COMPAGNIE INDUSTRIELLE

ATLAS

Anciens établissements Le Duc Frères

Naphte & Benzine.

Adresse Télégraphique WHITESPIRIT HOBOKEN-ANVERS

TÉLÉPHONE 4097

DEPOT D'ISEGHEM

représenté par M. Devos-Depondt, Rue de la station.

Cornelis zette 't op een loopken, Raad, vrienden eens waarheen? Er eenen pakken van 't wit Stoopken Want beter is er geen!... Vieux-Système, merk 't wit stoopken Jacques Neefs, Antwerpen.

Studie van de Notarissen
MEULDERS te Ingelmunster
en VERMEERSCH, te Swevezele.

OVERSLAG:

bij 3e ZITDAG voor verblijf
Vrijdag 17 Juli 1914, om 2 ure te Iseghem, in het *Vrederecht*.

Gemeente Ingelmunster steenweg naar Oost-Roosebeke.

1 à 6. BOUWGRONDEN groot 19 ar. 41 cent., onmiddelijk in gebruik.

7. HUIS met poort en tuin groot 8 a. 32 c. gebruikt door *Constant Strobbe*, tot 1 Mei 1915.

Stelchs ingesteld 11.800 fr.

Distillerie du Progrès

FABRIEK VAN FIJNE LIKEUREN

THEO CLOCHETTE & Cie

LUIK, Telefoon 3098

Leveraars der Burgerlijke Godshuizen der Stad Luik

GENEVERS -- STERKE DRANKEN

WIJNEN IN VATEN EN OP FLESSCHEN VAN ALLE HERKOMST

SPECIALITEITEN:

VERSTERKER MET KINA

« HERCULE »

BITTER-EXPRESS

Men vraagt Vertegenwoordigers Groote commissie

Kostelooze opzending van mousters en prijzen

J. Vanlandeghem-Behaeghe

St Hiloniustraat

ISEGHEM

Benodigheden voor Vrouw- en Mankleermakers
Specialiteit van Corcets

H·D·B

Groote keus van Rouwartikelen. — Naaijzide merk « HET HOEIJZER ». — Zwarte en gekleurde zijde en pane. — Passementeriës. — Broderies. — Kanten. — Knopen. — Naaiagarens, enz. Cols en plastrons. — Cachecorsets. — Blousen. — Stoffen voor Heeren en Damen. — Doopartikelen.

Alle slach van voeringen.

Zelfde huis te INGELMUNSTER, Gravinnestraat.

Markt van ISEGHEM. 4 Juli	27 Juni
Boter per kilo fr. 2,80 a 3,90	2,80 à 3,00
Eieren per 26 2,00 a 2,20	2,50 à 2,60

Prijskamp met de TRABOL

op 12 Juli, ter herberg *De drie Koningen*, bij Ivo Deblauwe.

45 fr. Prijzen fr. 45

SUNLIGHT
ZIEPER
Men gebruikt ze overal, in stad, in dorp, op den buiten. Zij is bij den rijke en den arme, daar zij onbetwistbaar alle andere zeepen overtreft.
Huismoeders vergeet het niet!

Al de wegen zijn goed en de moeilijkste reis wordt eene gezondheidswandeling voor den Wielrijder die op ENGLEBERT Banden rijdt.

Als men tegenwoordig nog een paard in eenen tramwagen ziet voortsukkelen, lacht men den voerman uit. Werpt ook al die oude bullen van borstsiropen, pillen en poeders van over 10 en 20 jaar weg. Gaat met den vooruitgang mede EN NEEMT

BORST PASTILLEN

der Apotheek "DE BIEKORF" 36, Lange Dijkstraat, Antwerpen.
Die pastillen ontsmetten de longtakken door haar vluchtig geneesmiddelen, stillen seffens den hoest en, daar men ze langzaam moet opzulgen, verfrissen zij de keel en strottenheef.

1 frank de doos

ZENUWLIJDERS! STAAT OP! UW HEIL IS NABIJ!

De Wonderbare Poeders van het Wit Kruis (en deze alleen) verzachten oogenblikkelijk en genezen spoedig alle ZENUWZIERTEN: smartvolle maandstonden, hoofdpijn, schele hoofdpijn (migraine), draaiing, hoofdduizeling, zenuwkoorts, de hevigste tandpijn, scheuten in de tanden, hartklopping, slapeloosheid, jachten, zenuwzwakte, vallende ziekte, zenuwaanvallen bij de vrouwen (hysterie), zwaarmoedigheid, stokken in de keel, benauwdheid; — influenza, koorts, netelkoorts, rhuematism, dierceijn, jicht, ruggepijn, enz.

De Wonderbare Poeders van het Wit Kruis versterken de zenuwen, zij zijn schadeloos voor de gezondheid, en missen nooit hun uitwerksel.

Te koop in alle apotheken aan den prijs van fr. 1.25 de doos; fr. 3.25 de 3 dozen of driedubbele doos; fr. 6.25 de 6 dozen of zesdubbele doos.

OPGELET. — Aanvaardt geen andere dooren dan deze omringd met eenen waarborgband, en een wit kruis van Sint-Andreas, tusschen Vlaamschen en Franschen tekst, boven of onder de doos dragende.

DEPOTS:
RODENBACH, Iseghem.

EISCHT

“ROYALE LOUISE-MARIE”

Hoofd Depôt : AMEYE & FILS, Nieuwstraat, Isegheem.

Het beste Tafelwater

TE VERKRIJGEN BIJ :

- A. Rodenbach, Apotheker.
- A. Rosseel, Brouwer, Brugstraat.
- R. Verbrugge, Koormarkt.
- W. Vermeulen-Verbrugge, Kortrijkstraat, Ingelmuuster.
- Jos. Renier, Emelghem-Dam.
- A. Dekeirschiet, Emelghem-Plaats.

CYCLES MAISON DE CONFIANCE

PNEUS MICHELIN VELO

CHAMBRÉ 7 fr. 50

De Velo Buitenband met tringels Michelin

aan **10^{FR.}** is de soepelste het gemakkelijkst te monteren en de beste der bestaande banden van welken prijs dan ook.

Antwerpsche Hypotheekkas

NAAMLooZE VENNOOTSCHAP

Kapitaal : 10.000.000.00 --- Reserven : 6.063.731.29

ANTWERPEN, Huidevettersstraat, 35
BRUSSEL : Congressstraat, 12
GESTICHT IN 1881

SPAARKAS : 3.25 % 3.60 % 4 %

GRONDPAND OBLIGATIEN 4 % VRIJ VAN TAKS

Leeningen op Onroerende Goederen

Voordeelige voorwaarden — Gemak van terugbetaling

Voor verdere inlichtingen zich te wenden tot eenen der agenten :

A. VERHAMME, Deurwaarder, Isegheem; Ch. COOLS, Hovenier, Emelghem; C. SCHOTTE, Gemeente Sekretaris, Ingelmuuster; DENNEWETH-ROELENS, te Meulebeke; O. ROSSEEL, Wijnhandelaar te Rumbeke; H. THIERS, te Ardoye; I. MEERSEMAN, Gemeente Sekretaris, Lendelede; A. DELAFONTAINE, Melkerijbestierder, Lichtervelde; A. BONCQUET, Politie Kommissaris, Moorslede; G. VANDE PITTE, Gemeente Sekretaris, Oost-Nieuwkerke; M. Leonard Vanden Bulcke, Vlaskoopman, Bavichove.

Schoonheid

Verkrijgbaar zonder weerga tegen zomersproeten en huid aandoeningen. Het is de beste voor de huid. Het is de beste voor de huid. Het is de beste voor de huid.

Zeep Dada Het stuk 0.75

Crème Dada Tube 0.75

Poeder Dada De Doos 2.50 De 1/2 Doos 1.50

TE KOOP IN ALLE GOEDE HUIZEN

Verkrijgbaar A. Rodenbach, apoth. en M. Vandendriessche Isegheem

Geen Grijs Haar MEER!!!

«De Nieuwe London» doet de grijze haren binnen enkele dagen verdwijnen, maakt het haar glanzend en zacht, belet het uitvallen en neemt de pelletjes van het hoofd weg.

Eischt op den hals:

In flacons van fr. 1.50 en fr. 2.50

Engische Baardlincuur aan 2 fr. per f'acon

Te koop bij Apothekers, Drogerijen, Haarsnijders en Reukwinkels in 't groot: Parfumerie D' Saip, Wachteleke (België)

Belangrijk Bericht

TANDEN

M^r & Mme M. MEIER

Bijzondere Chirurgijns Tandmeesters-Specialisten

Gediplomeerd door de Belgische Gezondheids-Commissie — Gebreveteerd bij Koninklijk besluit

Verveerd door de Geestelijkheid en de Kloosters

hoek der Moskroenstraat, 2, Kortrijk

bij het gevang, huis met koetspoort,

Wekelijksche Markten

	29 Juni	22 Juni
Tarwe	fr. 00,00 a 21,15	20,00 a 21,00
Rogge	18,50 a 00,00	18,00 a 00,00
Haver	00,00 a 20,50	20,50 a 00,00
Koolz. olie	70,50 a 00,00	73,00 a 00,00
Lijnz. olie	59,00 a 00,00	00,00 a 59,50
Aardappels	0,00 a 12,00	0,00 a 0,00
Boter	2,60 a 0,00	2,70 a 0,00
Eieren	0,00 a 2,15	2,20 a 0,00
Suikerrijb. besch.	00,00 a 13,75	00,00 a 14,00
id. 1914	00,00 a 15,25	00,00 a 15,50

kunnen geraadpleegd worden voor al wat de tandheelkunde betreft. Genezing voor alle pijnlijke tanden; plombeeren der holle tanden; rechtzetten der ongeregelde tanden voor alle ouderdom. Het plaatsen van de kunsttanden geschiedt zonder de minste pijn en de oude tanden en wortels hebben niet van doen uitgetrokken te worden. Met de kunsttanden, komende uit het huis van M^r en Mme MAURICE MEIER, kan men de hardste spijzen knabbelen en de spraak verklaart. Deze tanden worden geplaatst zonder platen, zonder haken en zonder veeren; men kan ook niet zien noch aan den vorm noch aan den glans dat het kunsttanden zijn. M^r en Mme MAURICE MEIER ondernemen ook de herstelling van alle mislukte gebijten en vermaken ze volgens hun nieuw stelsel waarvoor zij gebreveteerd zijn.

Kunsttanden te beginnen van af 5 frank — Volledige gebijten van af 100 franken en hooger — Al de kunsttanden en gebijten komende uit de laboratoire van M^r & Mme MAURICE MEIER, zijn verzekerd voor het leven.

Te raadplegen alle dagen te KORTRIJK van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uren, uitgezonderd op Zon- en Hoogdagen.

KREDIET AAN ALLEN

UURWERKEN-KETTINGEN REGULATOREN

BIJZONDERHEID VAN NIEUWIGHEDEN.

De belangrijkste fabriek der wereld: verkooft in vertrouwen van af 3 frank per maand, om de koopers toe te laten zich van de hooge kwaliteit onzer producten te verzekeren alvorens deze te betalen.

Goedkoop dan overal VRAAGT DE KATALOG

LE COMPTOIR SUISSE

DER NIEUWE UURWERKEN 8 DAGEN 90, rue Saint-Esprit, LUK

Agenten-verkoopters of vertegenwoordigers (gewichtig commissieloon) zijn in geheel België gevraagd

6 MAANDEN KREDIET AAN ALLEN

NIEUWE UURWERKEN ECHE ROSSKOP PATENT

Anker — Antimagnetiek — Loodje van oorsprong en WAARBORG 5 JAREN op factuur

PRIJS 23 FRANK

betalbaar 5 fr., bij de ont-angst, en het overige 3 fr. per maand. Eenig verkoophuis in België

COMPTOIR SUISSE, 90, Rue Saint-Esprit, Luik

Vraagt katalogus Uurwerken, Regulatoren en Fettingen op kr. dier

	30 Juni	23 Juni
Tarwe	00,00 a 21,40	00,00 a 22,00
Rogge	00,00 a 18,00	00,00 a 20,50
Haver	00,00 a 20,50	00,00 a 21,00
Boonen	00,00 a 22,00	00,00 a 23,50
Koolz. olie	00,00 a 73,50	00,00 a 73,24
Lijnz. olie	59,00	00,00 a 59,00
Aardappels	0,00 a 12,00	12,00 a 0,00
Boter	0,90 a 2,70	2,70 a 0,00
Eieren	0,00 a 2,20	2,30 a 0,00
Suikerrijboonen beschik.	14,00	14,00 a 00,00
Suikerrijboonen 1915	15,25	00,00 a 15,50

Rijwiel- en Motofabriek SCALDIS

Naamlooze vennootschap — Kapitaal 500,000 fr.

Bestuurder: Jos VAN DER WIELEN

Fabriek en Bureelen: 22, Bleekerijstraat, ANTWERPEN

AFDEELING I — Fabricatie van rijwielen in alle soorten en aan alle prijzen. Fijne afwerking, sierlijke modellen, 2 jaren waarborg tegen alle fouten van constructie, behalve de normale sleet der banden. Laatste nieuwigheden. Luxe rijwielen met ringvormige loopvlakken door ons gebreveteerd in 1911 en sinds door andere huizen nageaapt. Wacht u dus voor namaaksel, want de meesten dezer zijn slecht.

Fabricatie van motorrijwielen, speciaal gebouwd voor de belgische wegen: 2 en 2 3/4 HP met of zonder vrijlopenden motor — Talrijke prijzen in regelmatigheids- en snelheidskoersen, op effen of bergachtige wegen

Catalogen gratis op aanvraag Meer dan 700 agenten in het land Goede agenten gevraagd waar nog niet vertegenwoordigd

AFDEELING II — Artikels voor rijwielhandelaars. Grootte voorraad van stukken en garnituren merk Drytand (ziet afbeeldsel hierboven) en B.S.A.; kettingen Renold en Appleby, zadels Nagel, Christy en Brooks, naven Aigle, Eadie en Torpedo, remmen Bowden en Tourist, banden Englebert, raccords, buizen en alle andere toebehooren in alle soorten en prijzen. — Prijzen buiten alle concurrentie — Algemeen agentschap der beroemde Solar-Lantaarns — Prachtig geïllustreerde catalogo, uitsluitend voor rijwielmakers, gratis op dezelve aanvraag

AFDEELING III — Polijsten, verkoperen en vernikkelen van alle metalen. — Verlakken van alle voorwerpen en in alle kleuren — Grootste inrichting van het viaamsche land — Rap en onberispelijk werk — Zeer lage prijzen voor kwantiteiten

MEUBELMAKERIJ — MATRASSENMAKERIJ

In den Gouden Zetel

BIJ

Alex. Roose-Vuylsteke

Genstraat, 23, ISEGHEM.

Alle slach van

Pracht- en Gewone MEUBELS

Bijzonderheid van matrassen in schaa- en floconwol, windhaar, pluimen en zeegas, aan zeer voordeelige prijzen, spoedige bedieningen.

HERSTELLINGEN

Alle slach van Heilig Beelden, Spiegels, Schouw-garnituren (en) Fantaisie Artikels.

A. De Bie-Bourgeois

MEESTER-KLEERMAKER voor Heeren en Damen

MARKTSTRAAT, ISEGHEM

Groote keus van Engelsche stoffen

Laatste nieuwigheid — Genadige prijzen

Huis van eerste orde

ROUWKOSTUIMEN IN 24 UREN.

CORSET

H. D. B.

De sierlijkste, wereldberoemd

TE KOOP IN HET

HUIS VAN LANDEGHEM, In den gouden molen

St. Hiloniusstraat, ISEGHEM.

Apéritif ROUGET Smakelijk en Eetlustwekkende Morgenwijn